

Dienos naujienos

Nr. 236/423/

Pirmadienis, 1946.X.14

IŠ VISO PASAULIO

- **NAUJA KONSTITUCIJA PRANCŪZIJOJ**, šio ryto Londono žiniomis, kaip aiškėja iš vakar įvykusio tautos balsavimo, - priimama. Dar nėra balsavimo duomenų tik iš Korsikos. Už konstituciją pasisakė per 9.109.000, o prieš - per 8.046.000. Tuo būdu konstitucija priimama 1.063.000 balsų persvara. 7,75 mil. iš turėjusių balsuoti balsavime nedalyvavo, ir tai sudarė 31%. Toks žymus nebalsavusių skaičius, kaip iš Londono pažymima, bus susidaręs ryšium su de Gaulle pareiškimu dėl konstitucijos. Lapkričio 10 d. numatomi Prancūzijos parlamento rinkimai. Naujoji konstitucija nustato parlamentą iš dviejų rūmų ir praplečia prezidento teises daugiau, negu gegužės mėn. balsuotasis konstitucijos projektas.

- **VENGRIJOS TAIKOS SUTARTIS** baigta svarstyti šeštadienį taikos konferencijos pilnatyje. Vienu balsu, kaip Londonas sako, susitarėta dėl Vengrijos teritorijos, Siebenbürgeną priskiriant Rumunijai ir tam tikrą Vengrijos sritį į pietus nuo Pressburgo Čekoslovakijai. Dėl 200.000 vengrų iškeldinimo iš Čekoslovakijos į Vengriją, pelikta abioms valstybėms susitarti, bet čia JAV atstovas pareiškė, kad gyventojų pasikaitimas neturėtų būti vykdomas prievartos metodais. Paprastą balsų daugumą 12 prieš 2, susilaikant 7/ Vengrijai nustatyta 300 mil. dolerių reparacijų, tuo būdu JAV siūlymas sumažinti jas iki 200 mil. atmestas, amerikiečių siūlymą palaikant tik Kanadai. Šiandien konferencijoje būsianti svarstoma paskutinė sutartis - Suomijai, o ryt jau rengiamasi iškilmingam baigiamajam taikos konferencijos plenumo posėdžiui. Galutiniai taikos sutarčių tekstai busią nustatomi keturių ministerių tarybos, kurie jau šiandien turėsia posėdį pasitarti dėl tam reikalui įvykstančio prieš JTO suvažiavimą jų pasitarimo New Yorke. Bevinui pageidaujant, Didž. Britanija skirsianti laivą "Akvitania" delegacijoms nuvežti į JTO suvažiavimą. Molotovas, tur būt, jau trečiadienį išplauksias su "Queen Elizabeth" į New Yorką. Kol Bevinas nebus atvykęs į New Yorką, tenai jį pavaduosias oro min. Noel Baker. Vakarykščiuose Londono radijo komentaruose pažymėta, jog taikos konferencijos pasisekimas pareina nuo to, kiek keturių ministerių taryba priims jos nutarimų bei pasiūlymų. Konferencija turėjusi "prastą startą": jos sugaišta laiko, iškelta daug kaltinimų, vaduojantis nacionaliniu prestižu ir propaganda. Buvę du dvarbiausi klausimai: Triesto statuto ir laisvos Dunojaus laivininkystės, kurie 2/3 balsų priimti anglosaksams palankia prasme. Tačiau Rusija ir kiti slavų kraštai pasisakė prieš. Nors marš. Stalinas savo interview pabrėžęs galimybę ideologiniams skirtumams pašalinti; bet viltys dar neišsipildė. Nėsa tokio ženklo, kad sovietai rodytų nuolaidos bet kokiame punkte, to nematyti taip pat sovietų spaudoj ir radijo pranešimuose. "Sunday Times" korespondentas pažymi, jog konferencija susiskaldymo nepašalinusi, bet tik paryškinusi.

- **GEN. EISENHOWERIS**, Müncheno žiniomis, jau atvykęs į Frankfurta, o iš čia vyksias į Muncheną, kur be kita ko aplankysias išvietintųjų stovyklą.

- **MARŠ. SMUTS**, P. Afrikos min. pirmininkas, Londono žiniomis, savo pasakytoj Briusely belgų parlamentui kalboje pakritikavęs JT dėl ve-

to teisės vartojimo ir dėl didžiųjų valstybių maišymosi į mažųjų vidaus reikalus. Bet tarp Rytų ir Vakarų nesaugadugnės, ir kantrybės būsią įmanoma susitarti.

- B. BARUCH, JAV atstovas atomo komisijoj, New Yorko universitete pareiškęs, jog laisvė pasaulyje nedaloma, kaip kad nedaloma taika. JAV turinčios saugoti savo tradicinę laisvę ir teises.

- MILITARINĖ SĄJUNGA, Londono žiniomis, sovietų esanti siūloma sudaryti tarp Persijos ir Tar. Rusijos. Sovietai žadą persams pristatyti ginklų, lėktuvų ir karibių patarėjų. Müncheno žiniomis, pietinėj Persijoj sukilimas baigiesi, sukilėliai priimą vyriausybės pasiūlymus.

- ANKAROJE DEMENTUOJAMA, kaip Frankfurtas praneša, kad eina dvišalis pasitarimas tarp Rusijos ir Turkijos dėl Montreux sutarties revizijos.

- PIZULMONŲ LYGA, Londono žiniomis, nutarusi iėiti į provizorinę Indijos vyriausybę. Jos vedas Jina vicekaraliui lordui Wavel siūlęs 5 atstovus vyriausybėn.

- SĄJUNGININKŲ DEMENTUOJAMA, kaip Londonas sako, kad prievarta būsią gražinami tėvynėn iš Italijos lagerių išvietintieji, ypač jugoslavai. Tačiau karo nusikaltėliai, kvieslingai galėsią būti gražinami prieš tai iš pagrindo juos ištyrus.

- BRITŲ IR PRANCŪZŲ ZONOSE vakar buvo savivaldybiniai rinkimai. Galutinių rinkimų rezultatų dar nepaskelbta, bet, kaip Londonas praneša, prancūzų zonoje pirmaujanti CDU, o britų zonoje SPD, tačiau nuo jos neatsilieikanti ir CDU.

- JAV FINANSININKŲ MISIJA, Londono žiniomis, atvykusi į Berlyną susidaryti vaizdo apie Vokietijos pramonę ir patyrimėti galimybes prekybiniams santykiams tarp Vokietijos ir JAV. Tam tikslui Vašingtone esąs svarstomas reikalas Vokietijai suteikti kreditų.

- VAKAR PRANEŠTA, Londono žiniomis, Nūrnberge nuteistiesiems naciams, kad Kontr. Taryba atmetė jų malonės prašymus.

VLETOS ŽINIOS

- VAKAR AKTUALIJOSE ryšium su rytoj prasidedančiu Kempteno LP patikrinimu komiteto pirm. Dr. J. Kaškelis kolonijos gyventojams padarė atitinkamą pranešimą, taip pat išskėlė darbo reikalą. Mitybos reikalais kalbėjo komiteto narys J. Vaičeliūnas, o pasaulinių įvykių apžvalgą padarė Dr. Meškauskas. Kalbėta ir iš publikos.

- KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTEI paminėti, jai pasirengti, vakar mūsų parapijos kleb. kun. Stanevičius buvo sukviėtes bendrabučio atstovų posėdį. Numatyta bendroji išpažintis, iškilmingos pamaldos, akademija.

- BILLINGENO VYRŲ CHORO KONCERTAS bus rytoj /X.15/ 19 val. miesto teatro salėje, nes tą dieną Kornhause salė bus užimta karinės valdžios. Bilietai parduodami komiteto raštinėje darbo valandomis.

- MŪSŲ ŠACHMATININKAI perėitą šeštadienį laimėjo prieš Kempteno-vokiečių šachmatininkus santykiu 11,5:7,5. Buvo žaidžiama 10 lentų po dvi partijas. Nors vokiečių tarpe žaidė Alguvos meisteris ir kiti pasižymėję šachmatininkai, tačiau mūsų šachmatininkai, stipriai kovodami, laimėjo itikinančiu rezultatu. Iš mūsų šachmatininkų stipriausiai sukoėjo Kazakevičius, laimėjęs 1,5 taško, Adamaitis - 1,5 t., Sirutis - 2 t., Stanevičius - 2 t., Čuobys - 1 t., Šileikis - 1 t. ir kt. Paškevičiaus antroji partija prieš Alguvos meisterį dar nesužaista. Turnyrą suorganizavo ir jam vadovavo M. Janulevičius.

- LP PATIKRINIMUI norintieji sudaryti dokumentą pagal liudininkų parodymus gali kreiptis į LTB Kempteno 4pylinkės Teismą kasdien 13-15 val. stovyklos valgykloje.

Dienos naujienos

Nr. 237/424/

Antradienis, 1946.X.15

IŠ VISO PASAULIO

- SUOMIJOS SUTARTĮ SVARSTANT vakar taikos konferencijos plename, kaip Londonas sako, daugelis tos sutarties klauzulių priimta be balsavimo. Suomijai numatyta 34.000 vyrų armija; 10.000 t laivyno tonazas su 4500 įgula, 60 lėktuvų su 3000 lakūnų. Esą nutarta, kad visos santarvinės valstybės galėtų naudotis Suomijos teritorija oriniam susisiekimui, taip pat, kad Suomija neteiktų didesnių ekonominių pirmenybių pasienio kaimynams, negu tolesniems kraštams. Prieš pastaruosius nutarimus pasisakęs Rusijos atstovas. Paprastą balsų daugumą nustatyta Suomijai 300.000.000 dol.reparacijų, nors JAV senat.Vandenberg dar kartą siūlęs jas sumažinti. Gudų atstovas Kiselev pareiškęs, kad Suomija demokratiškai persiformuojanti ir tai esą sveikintina. Bet pasisakė prieš reparacijų sumažinimą, nes tai, girdi, reikštų aukštus idealus sovietų sąskaiton. Bevinas vakar pareiškęs, jog taikos konferencija savo uždavinį išpildžiusi ir atlikusi gerą darbą. Jei keturi ministrai susitarsią galutinai dėl taikos sutarčių, tai jis tikis patvaria taika ir ekonominiu atsigavimu. Molotovas vakar aštriai kritikavęs JAV, D.Britaniją ir Prancūziją, kad jos konferencijoje dažnai nesilaikiusios keturių ministerių susitarimų, tuo tarpu kai sovietai juos konsekventiškai išlaikę. Balsavimo procedūra buvusi neteisinga. Molotovas priminęs Stalino interview pareiškimą dėl bendradarbiavimo, pažymėdamas, kad tai reiškia ne naują politiką. Pareiškimą būsią įmanoma realizuoti, jei būsią bendradarbiaujama taip, kaip karo metu buvo. Vakari keturi ministrai per savo pasitarimą susitarę lapkričio 4-5 d. New Yorke pradėti galutinai apspręsti taikos sutartis, be to, lapkričio 20 d. paliesti Vokietijos klausimą.

- PRANCŪZIJOS KONSTITUCIJOS PRIĖMIMAS Maskvos radijo komentatoriaus Hofmann laikomas demokratijos laimėjimu. Londono žiniomis, toji konstitucija ne daug kuo skirsiantis nuo prieš šį karą buvusios Prancūzijos konstitucijos.

- DĖL ISPANIJOS REŽIMO Žem.Rūmuose, Londono žiniomis, min.N.Baker, neseniai lankęsis Ispanijoje, pareiškęs, jog tenai kraštas valdomas tironiškos, fašistinės valdžios, todėl reikalinga esą pavartoti ekonomines sankcijas.

- VATIKANAS EKSKOMUNIKUOSIAS, kaip Londonas sako, tuos asmenis, kurie prisidėjo prie arkivysk.Štepinach nuteisimo.

- LENKIJOS VYRIAUSYBĖ, "Times" korespondento žiniomis iš Breslau, kaip pranešama iš Londono, žadanti suteikti Lenkijos pilietybę tiems Žem.Silezijos vokiečiams, kurie yra darbininkai specialistai. Iš 250.000 tenai dar likusių vokiečių ta teise, esą, galėtų pasinaudoti apie 30.000. Korespondento nuomone, toks staigus Lenkijos politikos vokiečių atžvilgiu pakeitimas reiškias norą Silezijos pramonę pagyventi. Bet min.pirm.pavaduotojas Gomulko Breslave dar kartą pareiškęs, kad vakarinės Lenkijos sienos esančios galutinės.

- TURKIJA, vakarykštėmis Maskvos žiniomis, jau parengusi atsakymą į Rusijos notą dėl Dardanelų. Prieš tai padarydama, gavusi iš JAV ir D.Britanijos nuomos tam reikalui, todėl, girdi, gal ir pats